



Adresa: **Ul. Hamdije Čemerlića 39a**
71000 Sarajevo
<http://www.voda.ba>

tel. +387 33 726 400
fax. +387 33 726 423
e – mail: info@voda.ba

Broj: **UP-1/21-3-40-217-3/25**
Datum: **09.07.2025. godine**

«Agencija za vodno područje rijeke Save» Sarajevo rješavajući po zahtjevu pravnog lica "BOSNALIJEK" d.d. Sarajevo za donošenje rješenja o vodnoj dozvoli za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda iz postojećih pogona za proizvodnju i promet lijekova, izgrađenog u ulici Jukićeva br. 53, općina Centar, Sarajevo, na osnovu člana 109. stav (1) tačka 2. Zakona o vodama («Službene novine Federacije BiH», broj 70/06) i člana 200. stav (1) Zakona o upravnom postupku («Službene novine Federacije BiH», broj 2/98, 48/99 i 61/22), donosi:

RJEŠENJE **o vodnoj dozvoli**

1. Pravnom licu "BOSNALIJEK" d.d. Sarajevo, daje se vodna dozvola za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda iz postojećih pogona za proizvodnju i promet lijekova, izgrađenog u ulici Jukićeva br. 53, općina Centar Sarajevo.
2. Ova vodna dozvola ne oslobađa podnosioca zahtjeva obaveze pribavljanja saglasnosti i dozvola, od strane drugih nadležnih organa, a sve u skladu sa važećim zakonskim propisima, odlukama i dr.
3. Vodna dozvola se daje na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog pregledom dostavljene dokumentacije i izvršenim uviđajem na objektu, pod slijedećim uslovima:
 - 3.1. Da pravno lice "BOSNALIJEK" d.d. Sarajevo, obezbijedi da se sistem za prikupljanje, prečišćavanje i ispuštanje otpadnih voda kao i objekti izgrađeni u krugu predmetnog proizvodnog objekta, održavaju u funkcionalnom stanju i koriste u skladu sa namjenom i uslovima iz ove vodne dozvole.
 - 3.2. U toku važenja ovog Rješenja, korisnik predmetnih objekata je obavezan poduzeti sve potrebne mjere kako bi kvalitet tehnoloških otpadnih voda, a prije ispuštanja u recipijent, zadovoljio granične vrijednosti definisane u tabeli 1.1. priloga 1. kolona 4. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije («Službene novine Federacije BiH», broj: 26/20, 96/20 i 1/24).
 - 3.3. Korisnik objekta je dužan, putem laboratorije ovlaštene od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, vršiti redovna ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, uzimanjem uzorka efluenta iz okna za monitoring, a prije ispuštanja u recipijent u skladu sa članom 19. stav (4) Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije. Učestalost i način ispitivanja vršiti u skladu sa članom 20. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije. Rezultate analiza dostaviti ovoj Agenciji. Rezultate analiza dostaviti ovoj Agenciji.
 - 3.4. Čišćenje taložnika, separatora i pratećih elemenata, te odvoz i konačno zbrinjavanje otpadnog mulja i taloga, kao i opasnog otpada sa lokacije "BOSNALIJEK" d.d. Sarajevo može vršiti isključivo firma ovlaštena za tu vrstu djelatnosti, prema sklopljenom ugovoru. O načinu i vremenu radova održavanja, odnosno o pražnjenju, odvozu i zbrinjavanju sadržaja taložnika i separatora ulja i masti, neophodno je voditi službenu evidenciju i arhivu.
 - 3.5. Ukoliko Vlada kantona propiše dodatne (strožije) uvjete, od uvjeta definisanih u Uredbi o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije, podnosilac zahtjeva je u obavezi iste ispoštovati.
 - 3.6. Da korisnik obavezno praktikuje suho čišćenje prije pranja vodom, da bi se uklonile nečistoće sa radnih površina, trošilo manje vode za pranje i time smanjilo zagađenje u otpadnim vodama.
 - 3.7. Da se kod pranja koriste sredstva koja su prikladna okolinskim zahtjevima.
 - 3.8. Da se u skladu sa propisima iz oblasti zaštite okoliša, vrši bezbjedno skladištenje i postupanje sa opasnim materijama i otpadom nastalim na predmetnom lokalitetu (adekvatnim mjerama onemogućiti bilo kakvo isticanje i rasipanje opasnih i štetnih materija na tlo i u vode).
 - 3.9. Sadržaj (mulj) iz uređaja za prečišćavanje otpadnih voda i ostali otpad ne smije se odlagati na česticu «vodno dobro», odnosno u vodotoke i na njegove obale.
 - 3.10. Na predmetnoj lokaciji nije dozvoljeno indirektno ispuštanje otpadnih voda u podzemne vode.

- 3.11. Da se nastali otpad na predmetnoj lokaciji prikuplja i privremeno odlaže u skladu sa važećim propisima o postupanju sa otpadom, a za zbrinjavanje istog potpiše ugovor sa ovlaštenom firmom za tu vrstu djelatnosti.
- 3.12. Osigurati priručna sredstva za brzu intervenciju u slučaju nekontrolisanog istjecanja opasnih supstanci, kako bi se spriječilo moguće onečišćenje voda i tla (piljevina, prikladni apsorbenzi, odgovarajuće posude, uređaji za pretakanje i sl.).
- 3.13. Investitor je obavezan pridržavati se svih mjera i uslova propisanih u saglasnostima i dozvolama, izdatim od strane drugih nadležnih organa, a odnose se na korištenje i zaštitu voda i nisu u suprotnosti sa uslovima iz ove vodne dozvole.
4. Na osnovu utvrđenog stepena zagađenja ispuštenih otpadnih voda izraženog preko broja EBS-a, (ispitivanje urađeno od strane ovlaštene laboratorije) u skladu sa Zakonom o vodama („Službene novine Federacije BiH“, broj 70/06) i Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontrolu izmirivanja obaveza na osnovu opšte vodne naknade i posebnih vodnih naknada, Poglavlje IV („Službene novine Federacije BiH“, broj 92/07, 46/09, 79/11, 88/12 i 03/16), korisnik je obavezan za utvrđeni broj EBS-a prema rezultatima ispitivanja plaćati posebnu vodnu naknadu za zaštitu voda
5. U periodu važenja ove dozvole, korisnik predmetnog objekta "BOSNALIJEK" d.d. Sarajevo, je dužan provoditi sve mjere i aktivnosti propisane istom.
6. Ukoliko radom predmetnog objekta dođe do šteta ma kakvog karaktera, korisnik vodne dozvole je dužan uzroke nastalih šteta otkloniti, a nastale štete trećim licima nadoknaditi.
7. U slučaju izvanrednih situacija, havarijskih onečišćenja i drugih sličnih okolnosti, čime bi bio ugrožen kvalitet podzemnih i površinskih voda, korisnik objekta obavezan je izvijestiti nadležne organe i izvršiti izvanredna postupanja po nalogu nadležnih organa, te o vlastitom trošku uzroke štete otkloniti, a nastale štete nadoknaditi.
8. Ukoliko usljed štetnog djelovanja voda nastalog zbog neizgrađenosti ili nedovoljne osposobljenosti (zaštitnih) vodnih objekata dođe do nastanka štete na objektima predmetnog kompleksa sa pratećim sadržajima obuhvaćenim ovom vodnom dozvolom, korisnik zaštitnih vodnih objekata nije odgovoran za nastale štete.
9. Prava stečena po ovoj dozvoli ne mogu se prenositi na treća lica, a ista prestaju u skladu sa odredbama Zakona o vodama.
10. Ova vodna dozvola, shodno članu 117. stav (1) Zakona o vodama se daje sa rokom važenja od 5 (pet) godina od dana pravosnažnosti ovog rješenja.
11. Prije isteka važnosti ove dozvole, Investitor je dužan da podnese zahtjev za izdavanje nove vodne dozvole.
12. Ova vodna dozvola može se izmjeniti ukoliko za to nastupe razlozi utvrđeni u članu 130. stav (1) tačka 1., 2., 3. ili 4. Zakona o vodama, a zainteresirane stranke podnesu argumentiran zahtjev.

Obrazloženje

Pravno lice "BOSNALIJEK" d.d. Sarajevo, zahtjevom broj: 5578/25 od 19.05.2025. godine se obratilo ovoj Agenciji za donošenje rješenja o vodnoj dozvoli za ispuštanje tehnoloških otpadnih voda postojećih pogona za proizvodnju i promet lijekova, izgrađenog u ulici Jukićeva br. 53, općina Centar Sarajevo.

U provedenom postupku dostavljena je i pregledana sljedeća dokumentacija:

A. Opšta dokumentacija

- Aktuelni izvod iz sudskog registra broj: 065-0-RegZ-25-002406 od 26.02.2025. godine, izdatog od strane Općinskog suda u Sarajevu- ovjerena kopija,
- Ovjerena kopija uvjerenja o poreskoj registraciji, broj: 04/1-UPJR/1-3752-2/09 od 13.08.2009. godine, izdato od strane Uprave za indirektno- oporezivanje Banja Luka,
- Punomoć na ime Sead Obućina broj: 2499/25 od 12.03.2025 godine,
- Rješenje o vodnoj dozvoli broj: UP-I/25-3-40-129-3/20 od 29.06.2020. godine izdato od strane Agencije za vodno područje rijeke Save, Sarajevo,
- Kopija uplatnice administrativne takse i biljega,
- Rješenje o okolinskoj dozvoli izdato od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma, broj: UPI05/2-02-19-5-100/123 od 31.01.2024. godine –kopija,
- Ugovor o preuzimanju, skladištenju i zbrinjavanju opasnog otpada, sklopljen sa pravnim licem „KEMEKO-BH“ d.o.o. Lukavac, dana 01.01.2022 godine,

- Račun broj: 00495/24 od strane „KEMEKO-BH“ d.o.o. Lukavac o zbrinjavanju opasnog otpada, april 2024 godine,
- Rješenje broj: UP1-14-21-2-00527/2025-1405-3-P od 17.02.2025 godine izdato od strane vodnog inspektora Federalne uprave za inspeksijske poslove,
- Izvještaj o rezultatima ispitivanja kvaliteta otpadnih voda „BOSNALIJEK“ d.d. Sarajevo, april 2025. godinu, urađen od strane „Inspekt-RGH“ d.o.o. Sarajevo.

B. Tehnička dokumentacija

- Glavni projekat rekonstrukcije postrojenja za tretman tehnoloških otpadnih voda Bosnalijek d.d. Sarajevo, broj: GP-003-VI/19, mart 2019 godine, urađen od strane „DVOKUT-PRO“ d.o.o. Sarajevo.

Nakon izvršenog uvida u dostavljeni zahtjev i priloženu dokumentaciju utvrđeno je da su uz zahtjev dostavljeni potrebni prilozima, te je ovaj organ u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku pokrenuo postupak u ovoj upravnoj stvari i u skladu sa članom 12. stav (5) i (6) Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima, načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata, izvršen je obilazak predmetne lokacije i tom prilikom sačinjen zapisnik o uviđaju broj: UP-I/25-3-40-217-2/25 od 07.07.2025. godine.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju i izvršenim uviđajem na licu mjesta može se konstatovati sljedeće:

Lokacija poslovnog objekta-pogona za proizvodnju i promet lijekova, pravnog lica „BOSNALIJEK“ d.d. Sarajevo, nalazi se u ulici Jukićeva br. 53, objekta, općina Centar Sarajevo.

Osnovna djelatnost fabrike „BOSNALIJEK“ d.d. Sarajevo je proizvodnja čvrste oralne forme lijekova, proizvodnju tečnih i polučvrstih formi lijekova, kontrola kvaliteta lijekova, skladištenje i distribucija lijekova i medicinskih sredstava.

Na lokaciji predmetnog kompleks nalaze se sljedeće cjeline:

- Pogon za proizvodnju čvrstih oralnih formi lijekova - ČOLF (instaliranog kapaciteta za proizvodnju od 600.000.000 jedinica godišnje - tablete, filmom obložene tablete, dražeje i kapsule);
- Pogon za pakovanje čvrstih oralnih formi lijekova;
- Pogon za proizvodnju tečnih i polučvrstih formi lijekova - TPFL 1 i 2 (instaliranog kapaciteta za proizvodnju cca 20.000.000. tekućih jedinica i cca 5.000.000. jedinica polučvrstih oblika lijekova godišnje) i
- Pogon za proizvodnju dezificijenasu (radnog kapaciteta 2x600 l i puni se u boce,) oprema za punjenje ima kapacitet do 400 l/h.

Prateći objekti i postrojenja na lokaciji „Bosnalijeka“ obuhvataju: objekat za kontrolu kvaliteta i tu spadaju hemijske/analitičke i antibiotske mikrobiološke laboratorije, skladište sirovina, pakovanog materijala i gotovog proizvoda, pogon za proizvodnju tople vode, tehnološke pare i plinska stanica, prostor za pripremu, proizvodnju i distribuciju pare (cca15 t/h) za tehnološke potrebe, grijanje, demineralizaciju vode i proizvodnju komprimiranog zraka, trafostanica 84 trafostanice), postrojenje za tretman otpadnih voda, razvoj, kotlovnica-rezervoar LUEL-a, skladište tečnih zapaljivih sirovinakapaciteta etanol 69%=18 t i izopropanol 100% =12 t, sistem za proizvodnju, skladištenje i distribuciju prečišćene vode, ostali preteći objekti i infrastruktura u funkciji osnovne djelatnosti

Snabdijevanje vodom za potrebe predmetnog objekta vrši se priključkom na gradski vodovodni sistem kojim upravlja KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.

Tehnološke opadne vode iz pogona za proizvodnju i promet lijekova su opterećene suspendovanim materijama ovisno od proizvodnog programa, zatim hemijskim, biološkim a često i toksičnim materijama.

Tehnološke opadne vode nastaju pranjem opreme, posuda i prostora u procesu pripreme i proizvodnje lijekova i dezificijenasu, u laboratorijama, te u procesu pripreme vode za tehnološki proces i kotlovske vode.

Rekonstrukcijom/zamjenom opreme obuhvaćena je nabavka opreme za tretman otpadnih voda uz korištenje postojeće opreme za aeraciju/miješanje s tim da se oprema izmjestila unutar istog objekta u drugi prostor te omogućila prihvata novih količina tehnoloških otpadnih voda.

Tretiranje tehnoloških voda se vrši na dvije linije.

Tretman tehnoloških otpadnih voda sa organskim opterećenjem se sastoji od: grube mehaničke filtracije, egalizacije sa miješanjem aeracijom, koagulacije i flotacije, koncentracije, te odvajanje mulja/pjene kao nusproizvoda koji ide na dehidrataciju.

U egalizacionom bazenu zapremine 170 m³ tehnološka otpadna voda se sakuplja sistemom za aeraciju pomoću duvaljki miješa i zadržava određeno vrijeme.. Homogenizirana otpadna voda se iz retenzionog/egalizacionog bazena prinudnopomoću pumpi odvodi u novi sistem za tretman otpadnih voda ka flokulatoru i uređaju za flokulaciju DAF.

Tretman tehnoloških otpadnih voda koje imaju povišen sadržaj rastvorenih hloridnih soli će se vršiti na liniji koja se sastoji od: rezervoara za prihvata hloridnih voda, evaporatora, uređaja čišćenje/pranje evaporatora i posude za prihvata čvrstog efluenta. Prečišćavanje ove vrste otpadnih voda se vrši vakum uparavanjem.

Prečišćene vode se nakon uređaja, preko okna za monitoring, ispuštaju u javni kanalizacioni sistem.

Oborinske onečišćene otpadne vode sa manipulativnih platoa i saobraćajnica kompleksa se prikupljaju i odvođe na separator ulja i masti a potom ispuštaju u oborinsku gradsku kanalizaciju.

Mulj koji nastaje kao nus proizvod na uređaju za prečišćavanje otpadnih voda se privremeno zbrinjava u posebno izvedenom spremištu sa tankvanom sa mogućnošću prihvata preostale tečne faze mulja. Zbrinjavanje mulja od prečišćavanja tehnoloških otpadnih voda i drugog opasnog otpada se vrši od strane ovlaštene firme prema sklopljenom ugovoru.

Kao osnovni energent u kotlovnici za proizvodnju tehnološke pare i grijanje prostora se koristi zemni gas. Kao alternativni energent u kotlovnici se koristi lako lož ulje koje se skladišti u rezervoaru zapremine $V=330 \text{ m}^3$ a koji je smješten u tankvanu odgovarajuće zapremine.

Skladištenje otopina za pogon tečne i polučvrste forme se vrši u rezervoarima smještenim u betonsku vodonepropusnu tankvanu dovoljnog kapaciteta da primi eventualana curenja.

Izveštaj o ispitivanju kvaliteta otpadnih voda iz pogona za proizvodnju i promet lijekova, april 2025. godine, urađen od strane „Inspekt-RGH“ d.o.o. Sarajevo, pokazuje da su vrijednosti parametara efluenta u skladu sa dozvoljenim vrijednostima propisanim Uredbom.

Podnosilac zahtjeva posjeduje važeće Rješenje broj: UP1-14-21-2-00527/2025-1405-3-P od 17.02.2025 godine izdato od strane vodnog inspektora Federalne uprave za inspeksijske poslove kojim se nalaže stalni nadzor stručnog i osposobljenog osoblja nad radom postrojenja.

Na osnovu dostavljene dokumentacije i uviđaja izvršenog na predmetnoj lokaciji, a u svrhu smanjenja negativnih uticaja predmetnog objekta na stanje voda i vodni režim, podnosiocu zahtjeva su ovom vodnom dozvolom u tački 3. dispozitiva Rješenja propisani uslovi u skladu sa odredbama članova 53. i 116. Zakona o vodama, člana 12. i 13. Pravilnika o sadržaju, obliku, uvjetima načinu izdavanja i čuvanja vodnih akata i odredbama člana 3. tačka s) i članova 15., 19. i 20. Uredbe o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije.

Tačka 4. dispozitiva rješenja je propisana u skladu sa tačkama 12. i 35. Pravilnika o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontrolu izmirivanja obaveza na osnovu opšte i posebnih vodnih naknada („Službene novine Federacije BiH“, broj 92/07, 46/09, 79/11 i 88/12) i Odlukom o visini posebnih vodnih naknada („Službene novine Federacije BiH“, broj 46/07, 10/14 i 03/16).

Na osnovu provedenog postupka konstatuje se da je podnosilac zahtjeva, „BOSNALIJEK“ d.d. Sarajevo, ispunio minimum uslova za izdavanje vodne dozvole za ispuštanje otpadnih voda iz proizvodnog pogona za proizvodnju i promet lijekova, izgrađenog u ulici Jukićeva br. 53, općina Centar Sarajevo, te je riješeno kao u dispozitivu ovog rješenja.

Podnosilac zahtjeva je, na ime izdavanja ovog vodnog akta, izvršio uplatu federalne pristojbe iz tar. br. 43. Zakona o federalnim upravnim pristojbama i Tarife federalnih upravnih pristojbi («Službene novine Federacije BiH», br. 6/98, 8/00, 45/10 i 43/13).

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja može se uložiti žalba Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Žalba se podnosi neposredno pismeno ili preporučeno putem pošte ovom organu i taksira se sa 15 KM takse, prema tarifnom broju 3. Tarife federalnih administrativnih taksi.

Obrađivač akta: Behija Ahmedić, dipl.inž.tehn.

Po ovlaštenju
Rukovodilac sektora za izdavanje vodnih akata



Nihad Pezo, dipl.inž.građ.

Dostaviti:

- "BOSNALIJEK" d.d. Sarajevo, Jukićeva br. 53, Centar Sarajevo (Prilog-tehnička dokumentacija pod tačkom B obrazloženja ovog Rješenja)

⊖ AVP Sava, ISV-vodna knjiga

- Org.jed. 50

- Org.jed. 40-arhiva

- Oglasna tabla AVP Sava Sarajevo